

Briselē, 2026. gada 9. jūnijā
(OR. en)

10345/26

MAR 88
TRANS 399
JAI 801
POLMAR 51

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2026. gada 8. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	9714/26
Temats:	Padomes secinājumi par ES Ostu stratēģiju

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ES Ostu stratēģiju, kurus Padome apstiprināja 2026. gada 8. jūnija sanāksmē.

Padomes secinājumi par ES Ostu stratēģiju

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ŅEMOT VĒRĀ

- Komisijas paziņojumu par ES Ostu stratēģiju ¹;
- Komisijas paziņojumu par ES Jūrniecības industriālo stratēģiju ²;
- Padomes secinājumus “ES ūdens transporta nozare – turpmākā perspektīva: virzībā uz tādu ES ūdens transporta nozari, kura ir oglekļneitrāla, kurā nav negadījumu, kura ir automatizēta un konkurētspējīga” ³;
- Padomes secinājumus – Iekšzemes ūdensceļu transports – apzināties un veicināt tā potenciālu ⁴;
- Padomes secinājumus par ES Jūrniecības industriālo stratēģiju ⁵;
- Padomes secinājumus “ES jūras transporta politikas prioritātes līdz 2020. gadam: konkurētspēja, dekarbonizācija, digitalizācija ar mērķi nodrošināt globālu savienojamību, efektīvs iekšējais tirgus un pasaules līmeņa jūrniecības nozaru kopa” ⁶;
- Padomes secinājumus par Eiropas Okeāna paktu ⁷;
- Padomes secinājumus par jūras drošību ⁸;
- par jūrlietām atbildīgo Eiropas Savienības dalībvalstu ministru Nikosijas deklarāciju par jūrnieku izglītības un mācību uzlabošanu un sieviešu līdztiesīgas dalības veicināšanu kuģniecības nozarē;

---

¹ Dok. ST 6926/26.

² Dok. ST 6987/26.

³ Dok. ST 8648/20.

⁴ Dok. ST 15144/18.

⁵ Dok. ST 10350/26.

⁶ Dok. ST 9976/17.

⁷ Dok. ST 15807/25.

⁸ Dok. ST 9946/21.

1. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas paziņojumu par ES Ostu stratēģiju kā visaptverošu satvaru, ar ko, pamatojoties uz 2013. gada ostu politiku, pievēršas galvenajiem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras Eiropas ostas – gan jūras, gan iekšzemes ostas – saistībā ar konkurētspēju, ilgtspēju, noturību, drošību, digitalizācijas pārvaldību un sociālajiem aspektiem. UZSVER, cik svarīga ir samērīga un efektīva īstenošana un izvairīšanās no nevajadzīga administratīvā un finansiālā sloga saskaņā ar labāka regulējuma principiem.
2. AICINA Komisiju izvērtēt esošo ES līmeņa forumu efektivitāti šīs stratēģijas īstenošanā un vajadzības gadījumā izveidot jaunus forumus.
3. ATZĪST, ka Eiropas ostas ik gadu apstrādā vairāk nekā 74 % no visām precēm, kas tiek ievestas Eiropā vai izvestas no tās, un apkalpo aptuveni 395 miljonus pasažieru, radot ievērojamu ekonomisko vērtību un nodarbinātību. ATZĪST, ka ostu stratēģiskā loma ir paplašinājusies un aptver enerģētikas pārkārtošanu, atkrastes atjaunīgo enerģiju, industriālos klasterus, militāro mobilitāti un drošību, tostarp pakļautību organizētajai noziedzībai, hibrīddraudiem un nelikumīgai tirdzniecībai, kas ietekmē piegādes ķēžu noturību un integritāti. UZSVER ostu ekosistēmu daudzveidību, tostarp ģeogrāfiskās, klimatiskās un darbības īpatnības.
4. ATZĪST, ka ir jūras ostas, kuras to unikālās atrašanās vietas dēļ ir īpaši pakļautas militāra un ģeopolitiska rakstura ārējiem draudiem, kuru izcelsme ir ārpus ES. attiecīgi ATZĪST, ka jūras ostām ir īpašas vajadzības, ko nosaka šie ārējie faktori. AICINA izmantot ES instrumentus jūras ostu atbalstam.
5. ATZĪST, ka iekšzemes ostām kā *TEN-T* tīkla neatņemamai sastāvdaļai ir īpaša nozīme multimodālas loģistikas, transporta dekarbonizācijas un piegādes ķēžu noturības veicināšanā. AICINA īstenot diferencētu un samērīgu politikas pieeju, kas atspoguļotu to īpašās iezīmes.
6. ATZĪST, ka ostām salās (kas ir Savienības salu politikas galvenie institucionālie atbalstītāji), piekrastes, tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās ir stratēģiska nozīme to teritorijās. ATZĪST, ka šīs ostas ir īpaši pakļautas konkurences spiedienam, ar klimatu saistītiem un drošības riskiem un papildu izmaksām un ka mazas un vidējas ostas, tostarp mazapdzīvotos reģionos, saskaras ar līdzīgiem izaicinājumiem.

7. AICINA attiecīgo ES instrumentu ietvaros sniegt mērķorientētu un elastīgu atbalstu, ņemot vērā šo ostu īpašās iezīmes, tostarp to nozīmi piegādes drošībā un militārajā mobilitātē, vienlaikus turpinot atzīt un atbalstīt Eiropas *TEN-T* jūras un iekšzemes ostu kā galvenā virzītājspēka lomu un stratēģisko nozīmi, nodrošinot teritoriālo nepārtrauktību un pievēršoties izaicinājumiem, ar kuriem saskaras ostas, kas atrodas tuvu trešo valstu mežgliem. UZSVER, ka ir nepieciešama samērīga pieeja attiecībā uz tālākajiem reģioniem, sistemātiski veicot ietekmes novērtējumus par ES tiesību aktu priekšlikumu ietekmi uz šiem reģioniem, jo īpaši uz to ostu darbību.
8. NORĀDA, ka reģionālie apstākļi Savienībā ievērojami atšķiras un ka tie var ietekmēt stratēģijas īstenošanu dažādos veidos – ziemas apstākļiem, piemēram, ir ietekme uz operācijām. UZSVER, ka ziemas apstākļi dažos reģionos katru gadu ilgstoši var būtiski ietekmēt ostu operācijas un jūrniecības darbības. PASVĪTRO, ka ir nepieciešams īpašs aprīkojums un operatīvie pasākumi, lai nodrošinātu drošas un efektīvas operācijas ziemā. IZCEĻ, ka, izstrādājot un piemērojot attiecīgos pasākumus, ir svarīgi ņemt vērā šos dažādos reģionālos priekšnosacījumus, lai atbalstītu efektīvu un noturīgu īstenošanu visā Savienībā.

II. KONKURĒTSPĒJAS, INOVĀCIJAS UN DIGITALIZĀCIJAS STIPRINĀŠANA

9. ATZĪST, ka jūras tirdzniecība pēc būtības ir globāla un ka konkurētspēju ietekmē izmaksas, standarti un regulatīvie nosacījumi, un UZSVER, cik svarīgi ir nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starptautiskā mērogā un novērst izkropļojumus, ko rada regulējuma asimetrija un trešo valstu prakse.
10. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas noteiktos pamatprincipus attiecībā uz ES atbalstu ostu projektiem trešās valstīs un PASVĪTRO, ka šādam atbalstam būtu jāpiemēro stingra konkurētspējas pārbaude.
11. ATZĪST ostu centrālo nozīmi loģistikas ķēžu konkurētspējā un noturībā un to pakļautību starptautiskai konkurencei un ka ir jānodrošina, lai ES atbalstītajos projektos trešās valstīs tiktu ņemta vērā iespējamā ietekme uz ES ostu konkurētspēju.
12. UZSVER, cik svarīgi ir aktīvi samazināt birokrātiju un vienkāršot procesus, un AICINA Komisiju un dalībvalstis apzināt un īstenot vienkāršošanas pasākumus.
13. ATBALSTA centienus nodrošināt taisnīgu piekļuvi tirgum starptautisko saistību ietvaros un AICINA nodrošināt līdzsvarotus un nediskriminējošus nosacījumus ES operatoriem trešo valstu ostu tirgos.

14. ATZINĪGI VĒRTĒ nodomu sniegt norādījumus par to, kā novērtēt ārvalstu ieguldījumus ES ostās, un UZSVER, cik svarīgi ir veikt kontroli uz risku balstītā, samērīgā un nediskriminējošā veidā, piemērojot esošo regulējumu, izvairoties no dublēšanās un nodrošinot juridisko noteiktību, vienlaikus nodrošinot ekonomisko drošību un cenšoties izvairīties no nepamatotas ārvalstu īpašumtiesiskās dalības vai kontroles pār kritisko ostu infrastruktūru un operācijām, tostarp riskiem, kas saistīti ar organizētās noziedzības iefiltrēšanos, jo īpaši tiem, kas attiecas uz militāro mobilitāti un Savienības ekonomisko drošību. Šajā sakarā PASVĪTRO, ka ir jā saglabā pievilcīga investīciju vide Eiropas ostām un jāizvairās no tā, ka uzticami investori tiek atturēti no investīciju veikšanas. NORĀDA, ka ir jānodrošina piekļuve finanšu resursiem investīciju projektu īstenošanai ES ostās.
15. UZSVER, ka attiecīgajos starptautiskajos forumos ir jāpopularizē ES intereses attiecībā uz ostu standartizāciju. AICINA dalībvalstis efektīvi piemērot esošos izvērtēšanas mehānismus un apmainīties ar attiecīgo informāciju ES līmenī.
16. ATGĀDINA par ostu pārvaldības modeļu daudzveidību un PASVĪTRO, ka šī daudzveidība ir pilnībā jārespektē.
17. ATZĪST koncesiju un zemes nomas nolīgumu nozīmi investīciju piesaistē un AICINA turpināt īstenot līdzsvarotu politikas pieeju, kurā tiek ievēroti esošie ostu pārvaldības modeļi, vienlaikus nodrošinot iekšējā tirgus elastību, noturību, drošību, ilgtspēju un labu darbību, kā arī veicinot ostu turpmāku attīstību ar plaša investīciju klāsta īstenošanu.
18. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka turpmākām Savienības iniciatīvām nebūtu jāietekmē valsts kompetence ostu pārvaldības jomā, kā arī koncesijas un zemes izmantošanas regulējums ostās.
19. ATZĪST ostu iestāžu un citu ostu pārvaldes struktūru kā stratēģisko koordinatoru mainīgo lomu un MUDINA tās turpināt attīstību, sadarbību un efektīvu darbību saskaņā ar valsts pārvaldības un īpašumtiesību struktūrām.
20. UZSVER, cik svarīgi ir finansēt vispārējai lietošanai pieejamu ostu pamatinfrastruktūru (piemēram, viļņlaužus, piekļuves kanālu bagarēšanu, atkrastes atjaunīgo enerģiju, alternatīvo degvielu infrastruktūru, publiski pieejamas pietātnes un kopīgu autoceļu un dzelzceļa piekļuvi ostas teritorijā), kam ir augsta sabiedriskā pievienotā vērtība, un AICINA Komisiju saistībā ar valsts atbalsta regulējuma pārskatīšanu ņemt vērā šos elementus, lai atbalstītu ostu ekonomisko dzīvotspēju un konkurētspēju. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš iekšzemes ostām un mazākām ostām, perifēro un salu ostu sistēmām, kas bieži saskaras ar strukturālu investīciju nepietiekamību un ierobežotu spēju radīt ieņēmumus.

21. AICINA Komisiju, pārskatot Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu (VGAR), pielāgot grupu atbrīvojuma ostu atbalsta darbības jomu (atbalsta kategorijas), robežvērtības un atbalsta intensitātes procentuālo daļu, lai labāk atspoguļotu to investīciju faktiskās izmaksas, kas koriģētas, ņemot vērā inflāciju, un kas nepieciešamas attiecībā uz digitalizāciju, kibersdrošību, enerģētikas pārkārtošanu, drošību, drošumu, modālo pārvirzi un divējāda lietojuma mobilitāti. AICINA Komisiju nodrošināt vienkāršošanu un juridisko noteiktību, vienlaikus izvairoties no papildu administratīvā sloga. AICINA Komisiju nodrošināt lielāku atbalsta intensitāti un vienkāršotas procedūras ostām.
22. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas apņemšanos vienkāršot regulatīvo slogu, vienlaikus nodrošinot vides aizsardzību, tostarp, pārskatot taksonomijas deleģēto aktu par klimatisko komponentu, lai uzlabotu izmantojamību, un ierosināto regulu par vidiskās novērtēšanas paātrināšanu, kas ar digitalizāciju, īsākiem termiņiem un apvienotām procedūrām paātrina novērtēšanu.
23. ŅEM VĒRĀ ES finansējuma kopīgos principus un UZSVER, ka tiem būtu jāvienkāršo procedūras, jānodrošina izvairīšanās no papildu birokrātijas un attiecībā uz pārvaldības un koncesiju modeļiem vai līgumisku vienošanos jābūt neitrāliem, lai ievērotu valstu sistēmu daudzveidību, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi finansējuma iespējām ostām ar atšķirīgu lielumu un ģeogrāfisko atrašanās vietu.
24. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka ir jāizmanto dažādi finansējuma avoti investīcijām, no kurām labumu gūst ES ostas. Šādi finansējuma avoti ietver ES, valsts un privātos avotus, kā arī finansējumu, kas piesaistīts, sadarbojoties ar valsts attīstību veicinošām bankām un finanšu iestādēm. Šajā sakarā mērķis ir atbalstīt to attīstību dažādās funkcionālajās jomās, piemēram, drošība, kibersdrošība, aizsardzība, enerģētikas pārkārtošana, dekarbonizācija, zaļās kuģniecības koridori un modernās tehnoloģijas, vienlaikus uzsverot, cik svarīgi ir ņemt vērā vietējos apstākļus, kad tiek sniegts finansiāls atbalsts atsevišķām ostām, un atzīt to īpašās iezīmes, kas cita starpā izriet no to unikālās atrašanās vietas, tostarp ierobežojumiem, ko rada izolētība vai liela pakļautība militāra un ģeopolitiska rakstura ārējiem apdraudējumiem, kas var noteikt konkrētas investīciju vajadzības.
25. AICINA uzlabot koordināciju un pārredzamību starp ES finansēšanas instrumentiem, nodrošinot elastību, saskaņotību, pieejamību un atbilstību ES ostu stratēģiskajām prioritātēm.

26. UZSVER, ka ir jāstiprina iestāžu sadarbība ES ostu politikas izstrādē un īstenošanā. Tas jo īpaši attiecas uz tādām jomām kā ārvalstu tiešo ieguldījumu kontrole, tirgus koncentrācijas uzraudzība un *Global Gateway* koordinācija, ņemot vērā savstarpēji izdevīgas iniciatīvas ar trešām valstīm, un AICINA Komisiju izpētīt iespējas stiprināt ES līmeņa sadarbību ostu jomā, tostarp, pamatojoties uz esošajiem forumiem un attiecīgā gadījumā uzlabojot tos, tostarp, attiecīgā gadījumā iesaistot iekšējās drošības un tiesībsardzības iestādes. Šajā sakarā mērķis ir radīt īpašu telpu savstarpējai sapratnei un kopīgai rīcībai, lai aizsargātu kopējās Eiropas ostu intereses, neskarot godīgu konkurenci starp ostām un neradot jaunu slogu dalībvalstīm vai Komisijai.
27. PASVĪTRO, ka arvien nozīmīgāka kļūst ārvalstu tiešo ieguldījumu uzraudzība trešās valstīs esošās ostās, jo īpaši tajās, kas atrodas Savienības kaimiņvalstīs, ņemot vērā to iespējamo ietekmi uz Savienības ostu konkurētspēju, pārkraušanas centru attīstību, militāro mobilitāti un piegādes ķēžu noturību un drošību.
28. ATZĪMĒ ES apvienošanās pamatnostādņu pārskatīšanu un UZSVER, ka ir jāsaglabā efektīva konkurence, vienlaikus ņemot vērā mainīgās tirgus struktūras, tostarp vertikālo integrāciju, kas var uzlabot satiksmes attīstības paredzamību un sniegt atbalstu ilgtermiņa ieguldījumu stratēģijām.
29. UZSVER, ka ir svarīgi vēl vairāk integrēt ostas *TEN-T*, stiprinot jūras ostu iekšzemes savienojumus, tostarp tālākajos reģionos, kā arī multimodāli integrējot iekšzemes ostas, un AICINA par prioritāti noteikt dzelzceļa, divējāda lietojuma autoceļu un iekšzemes ūdensceļu savienojamību, tostarp, nodrošinot kuģojamību, kuģu ceļu uzticamību un ostu baseinu darbību galvenajos iekšzemes ūdensceļos, kā arī noturīgus un efektīvus “pēdējā kilometra” savienojumus, ja tas ir ģeogrāfiski iespējams. Modālās pārvirzes veicināšanai vajadzētu būt prioritātei, taču gadījumos, kad autotransports ir vienīgais pieejamais transporta veids, kas nodrošina savienojamību ar autoceļu tīklu, ir jānodrošina arī autoceļu savienojamība, jo īpaši mazākām ostām.
30. PASVĪTRO, cik svarīga ir pienācīga infrastruktūras jauda un kvalitāte, un AICINA papildus tādām infrastruktūras ieguldījumu darbībām, kas tieši vērstas uz ostām, pastiprināti attīstīt ar ostām saistītu infrastruktūru, tostarp attiecīgā gadījumā multimodālus savienojumus un “sausās ostas”.

31. UZSVĒR, cik svarīgi ir stiprināt multimodalitāti un ostu integrāciju loģistikas ķēdēs, kā arī nodrošināt digitālās un tehnoloģiskās inovācijas attīstību un efektīvu ieviešanu, kas ir būtiski faktori Eiropas ostu sistēmas efektivitātei, noturībai un konkurētspējai.
32. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas nodomu uzlabot ostu operāciju un loģistikas ķēžu efektivitāti un digitalizāciju, kā arī turpināt atbalstīt modālo pārvirzi, un AICINA īpašu uzmanību pievērst ostu teritoriju statusam, ņemot vērā tajās veiktos dzelzceļa pārvadājumus, ar mērķi vienkāršot un uzlabot dzelzceļa iekšējo pārvadājumu elastību, tādējādi samazinot gaidīšanas laiku un optimizējot darbības jaudu, vienlaikus pilnībā ievērojot drošības un drošuma prasības un par prioritāti nosakot zaļo pārkārtošanos. AICINA Komisiju šajā sakarā izvērtēt spēkā esošā tiesiskā regulējuma atbilstību.
33. ATZĪST, ka publiskās iekšzemes un jūras ostas, kas atrodas *TEN-T* tīklā, sniedz būtisku ieguldījumu multimodālā savienojamībā, piegādes ķēžu noturībā, enerģētikas pārkārtošanā, reģionālajā kohēzijā un attiecīgā gadījumā militārajā mobilitātē, un AICINA Komisiju un dalībvalstis attiecīgā gadījumā ņemt vērā šīs funkcijas, īstenojot attiecīgos esošos ES instrumentus un politikas satvarus.
34. ATZINĪGI VĒRTĒ priekšlikumu Militārās mobilitātes regulai un AICINA to ātri īstenot, nodrošinot atbilstošu un elastīgu atbalstu divējāda lietojuma ostu infrastruktūrai un saistītajam aprīkojumam, tostarp efektīvu finansējumu, kas atspoguļo pašreizējo realitāti un pieaugošo pieprasījumu pēc atbilstīgi sagatavotas jūras ostu infrastruktūras, kura spēj nodrošināt stratēģiskās piegādes, militāro transportu un citas saistītas operācijas. ATGĀDINA, cik svarīgi ir īstenot darbības, kas izklāstītas 2024. gada militārās mobilitātes solījumā 9.
35. ATZINĪGI VĒRTĒ centienus stiprināt līderlomu tehnoloģijā un atbalstīt inovācijas izvēršanu un AICINA noteikt skaidrākus ceļus digitālo un tehnoloģisko risinājumu izvēršanai visās ostās.
36. MUDINA izstrādāt ES digitālās iniciatīvas un AICINA tās efektīvi un saskaņoti īstenot, izvairoties no sadrumstalotības un nevajadzīgām papildu prasībām.

---

⁹ Dok. ST 9225/24.

37. PAUŽ GANDARĪJUMU par datu kopīgošanas pamatnostādņu izstrādi un UZSVER, cik svarīga ir sadarbība, datu aizsardzība un efektīvas loģistikas ķēdes, vienlaikus PASVĪTROJOT, ka ir jānodrošina, lai šādas turpmākas pamatnostādnes neapdraudētu progresu, ko operatori un kompetentās iestādes jau ir panākuši.
38. UZSVER, ka ir jānodrošina saskaņotība starp ES politiku un tiesību aktiem, kas ietekmē ostas un iekšzemes savienojumus, tostarp klimata, enerģētikas un transporta politiku, lai izvairītos no kumulatīva regulatīvā un finansiālā sloga, kas var ietekmēt ES ostu konkurētspēju.

III. ENERĢĒTIKAS PĀRKĀRTOŠANA, ILGTSPĒJA UN TĪRA RŪPNIECĪBA

39. ATZĪST, ka ostas kļūst par stratēģiskiem enerģētikas un rūpniecības centriem un tām ir būtiska nozīme dekarbonizācijā un enerģētikas pārkārtošanā Eiropas ekonomikā un sabiedrībā.
40. ATZINĪGI VĒRTĒ atbalstu krasta elektroapgādei un UZSVER, ka izvēršanas mērķim vajadzētu būt ekonomiskajai dzīvotspējai, konkurētspējai un saskaņotībai ar pieprasījumu, nodrošinot cenu pārredzamību un izvairoties no balasta aktīviem, ņemot vērā arī izaicinājumus, kas saistīti ar *TEN-T* ostu tīkla savienojamību, un atzīstot, ka iekšzemes ostām piemērotāki varētu būt alternatīvi risinājumi, piemēram, krasta uzlādes infrastruktūra.
41. NORĀDA, ka krasta elektroapgādes¹⁰ pamatdarbības izdevumi¹¹ atšķiras atkarībā no elektroenerģijas cenu atšķirībām un atšķirīgiem darbības sarežģījumiem. ATBALSTA iniciatīvas, kuru mērķis ir stimulēt krasta elektroapgādes izmantošanu. Aicina dalībvalstis atzīt krasta elektroapgādes elektroenerģiju par stratēģisku enerģētikas pārkārtošanas komponentu, to pilnībā integrējot valsts mērķrādītajos, atbalsta shēmās un plānošanā saskaņā ar Atjaunojamo energoresursu direktīvu¹² (*RED*).
42. AICINA ar ES Elektrifikācijas rīcības plānu atbalstīt ES ostu vadošo lomu jūrniecības elektrifikācijā, tostarp pastiprinātu tīkla integrāciju.
43. AICINA veicināt viedtīklu risinājumus, pieprasījuma pārvaldību un esošās infrastruktūras efektīvu izmantošanu.

---

¹⁰ angliiski: *Onshore Power Supply (OPS)*

¹¹ angliiski: *Operating expenses (OPEX)*

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (pārstrādāta redakcija) <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/2024-07-16>

44. ATZĪST ostu nozīmi alternatīvo degvielu un tīras un mazoglekļa enerģijas jomā, kā arī *TEN-T* ostu ieguldījumu zaļo kuģošanas koridoru izveidē ar trešām valstīm. AICINA ciešāk saskaņot *TEN-T*, *TEN-E* un valstu plānošanas satvarus, skaidri atspoguļojot sauszemes elektroenerģijas un gāzes tīklu vajadzības, kas saistītas ar ostu dekarbonizāciju un degvielas piegādi, tostarp attiecībā uz dažādu degvielu un ūdeņradim gatavu ostu infrastruktūru.
45. ATGĀDINA, cik svarīgi ir atvieglot tīkla izvēršanu ostās un noteikt to par prioritāti, kā arī nodrošināt savlaicīgus un efektīvus savienojumus projektiem, kas saistīti ar ostām.
46. ATZĪST ostu nozīmi attiecībā uz atbilstošu nosacījumu noteikšanu, saskaņā ar kuriem alternatīvas mazoglekļa un bezoglekļa degvielas var praktiski un droši uzglabāt, bunkurēt un apstrādāt dažādās ostu teritorijās, ņemot vērā to darbības un telpiskos ierobežojumus, kā arī to attiecīgo lomu pieprasījumam atbilstošu investīciju veicināšanā un centienos tās piesaistīt (piemēram, sadarbojoties zaļajos koridoros, mezglos un starpnozaru publiskā un privātā sektora platformās). ATZĪST tirgus izšķirošo nozīmi tīras degvielas piegādes ķēdes izveidē ostu teritorijās un ATZINĪGI VĒRTĒ turpmākus pasākumus, lai stimulētu pieprasījumu pēc ilgtspējīgām degvielām, kas nodrošina to pieejamību, mērogojamību un pieejamību cenas ziņā.
47. AICINA stiprināt sadarbību starp ostām, industriālajiem klasteriem un to hinterlandēm, lai atbalstītu enerģētikas pārkārtošanu, tīras rūpniecības nozares un aprites ekonomikas risinājumus, un AICINA aktīvi atbalstīt paātrinātu atļauju piešķiršanu un tīkla savienojamību, lai veicinātu šo industriālo klasteru attīstību ostu vai ar tām savienotās teritorijās.
48. ATGĀDINA, cik svarīgi ir izmantot emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) ieņēmumus ar klimatu saistītiem mērķiem, un MUDINA dalībvalstis saskaņā ar valstu prioritātēm atbalstīt jūrniecības nozares dekarbonizāciju visā vērtības ķēdē, tostarp kuģniecības uzņēmumus, kuģu būvētavas, modernizācijas projektus, iekārtu ražotājus, tehnoloģiju piegādātājus, degvielas piegādātājus un ostas, un MUDINA dalībvalstis izmantot ieņēmumus, kas gūti no kuģniecības iekļaušanas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, lai atbalstītu nozares enerģētikas pārkārtošanu, tostarp flotes atjaunošanu, zaļo modernizāciju, salu jūras transporta pakalpojumus, alternatīvās degvielas un ostu energoinfrastruktūru.
49. ATZĪMĒ attiecīgo tiesību aktu, tostarp ES ETS un *FuelEU Maritime* regulas, gaidāmo atjaunināšanu un pārskatīšanu un to nozīmi ostu konkurētspējā un ieguldījumu Savienības klimatneitralitātes mērķa un klimata mērķrādītāju sasniegšanā. AICINA īstenot koordinētu pieeju un novērtēt jebkādu jaunu vai pārskatītu noteikumu kopējo ietekmi.

50. NORĀDA uz vairāku dalībvalstu paustajām bažām par ETS ietekmi uz ES ostu konkurētspēju, jo īpaši attiecībā uz satiksmes novirzīšanu, oglekļa emisiju pārvirzi un investīciju pārvietošanu, un ATGĀDINA, ka saskaņā ar ETS direktīvu Komisijai ir pienākums uzraudzīt ETS īstenošanu attiecībā uz jūras transporta darbībām, lai atklātu izvairīšanās praksi nolūkā novērst šādu rīcību agrīnā posmā. UZSVER, ka ir vajadzīgi atbilstoši pasākumi šādu risku mazināšanai, īpašu uzmanību pievēršot tālākajiem reģioniem, ņemot vērā ES ostu pakļautību starptautiskai konkurencei un to lomu globālajās loģistikas ķēdēs, kā arī salu un perifērajiem reģioniem. AICINA Komisiju pastiprināt uzraudzību un ierosināt mērķorientētus korektīvus pasākumus, jo īpaši attiecībā uz pārkraušanas darbībām, vienlaikus saglabājot vidisko mērķu vērienīgumu un nodrošinot saskaņotību ar starptautiskajiem satvariem, piemēram, SJO satvaru. AICINA Komisiju sniegt visu savu atbalstu, lai panāktu globālu vienošanos, kas palīdz sasniegt visus SJO 2023. gada SEG stratēģijas emisiju samazināšanas mērķus un uzdevumus, un pēc tam veikt atbilstošus pielāgojumus attiecīgajos ES tiesību aktos, lai efektīvi izvairītos no dubultiem finanšu maksājumiem un administratīvā sloga.
51. ATGĀDINA, ka ir svarīgi tehnoloģiski neitrālā veidā atbalstīt investīcijas dekarbonizācijas un enerģētikas pārkārtošanas tehnoloģijās un infrastruktūrā ostās. Tāpēc ostām vajadzētu būt piekļuvei atbalstam, lai tās varētu pievērsties izaicinājumiem, kas saistīti ar tīras enerģijas tehnoloģiju, piemēram, peldošu vējturbīnu, saules un viļņu infrastruktūru, ieviešanu tīras un atjaunīgās enerģijas ražošanai, tādējādi palīdzot dalībvalstīm un ieinteresētajām personām veidot patiesu Eiropas lietpratību, stiprināt tās enerģētisko neatkarību un veicināt nodarbinātību.
52. ATBALSTA centienus vienkāršot tiesiskā regulējuma īstenošanu, vienlaikus nodrošinot vides aizsardzību. Šajā sakarā mērķim vajadzētu būt izvairīties no dublēšanās un nodrošināt saskaņotu starpnozaru pieeju, lai veicinātu ostu attīstību, jo īpaši attiecībā uz atļauju piešķiršanas procedūrām un saskaņā ar subsidiaritātes principu.
53. ATZINĪGI VĒRTĒ klimatnoturības satvara izstrādi, tostarp instrumentus klimata risku novērtēšanai. UZSVER, ka ir jānodrošina ostu infrastruktūras klimatrošināšana, vienlaikus izvairoties no risku novirzīšanas uz tuvējām pilsētām, rūpniecību vai infrastruktūru. UZSVER, ka ir jāizstrādā Savienības mēroga satvars, lai ostās novērtētu klimata riskus, tostarp sausumu, zemu ūdens līmeni, plūdus un upju hidromorfoloģisko nestabilitāti, kas ietekmē iekšzemes ostas, un lai apzinātu prioritārus pielāgošanās pasākumus, pamatojoties uz esošajām klimata, taksonomijas un noturības rīcībpolitikām un instrumentiem.

IV. OSTU AIZSARDZĪBA UN DROŠĪBA

54. ATZĪST to, ka pieaug drošības apdraudējumu klāsts, kas skar ostas, un nepieciešamību palielināt ostu infrastruktūras drošību un noturību.
55. UZSVER, cik svarīgi ir stratēģiju vienmērīgi sinhronizēt ar darbībām militārās mobilitātes jomā, lai uzlabotu, atvieglotu un paātrinātu ES dalībvalstu un trešo valstu karaspēka un resursu plašu izvietošanu, nodrošinot saskaņotību ar NATO ietvaros veiktajiem centieniem. Tā arī uzsver, ka ir jānodrošina resursi infrastruktūras darbiem ostās, kuras atrodas ES militārās mobilitātes koridoros.
56. TĀPĒC UZSKATA, ka ir VĒRTĪGI apsvērt ostu infrastruktūras elementu īpašumattiecības, lai nodrošinātu ātru piekļuvi ostu teritorijām, ņemot vērā inspekcijas un revīzijas, kā arī militārā ekipējuma pārvietošanu un citus jautājumus, kas ir svarīgi no ES drošības nodrošināšanas viedokļa.
57. UZSVER, ka ir svarīgi, lai Ostu stratēģijā tiktu uzsvērti jauni un pieaugoši draudi ostām, tostarp terorisms, sabotāža, organizētā noziedzība, korupcija, kibernetiskie uzbrukumi un hibrīdu uzbrukumi, kā arī droni un citas bezpilota sistēmas.
58. ATZINĪGI VĒRTĒ centienus uzlabot jūras drošības sistēmas un novērst jaunus apdraudējumus. NORĀDA uz gaidāmo priekšlikumu ES regulējumam, lai atvieglotu sadarbību starp dalībvalstīm attiecībā uz ostas darbinieku iepriekšējās darbības pārbaudēm kā uz risku balstītu instrumentu organizētās noziedzības un nelikumīgu darbību novēršanai un apkarošanai. ATKĀRTOTI UZSVER, ka ir jāizstrādā pamatnostādnes, lai precizētu Starptautisko kuģu un ostu iekārtu drošības (*ISPS*) kodeksu kā starptautisko pamatsistēmu nolūkā novērst pieaugošos draudus, ko rada organizētā noziedzība un nelikumīga tirdzniecība.
59. ATZINĪGI VĒRTĒ iniciatīvas, kuru mērķis ir apkarot organizēto noziedzību un korupciju, kā arī terorismu, sabotāžu, kibernetiskos uzbrukumus, hibrīdu uzbrukumus un dronus, UZSVER Eiropas Ostu alianses nozīmi organizētās noziedzības un narkotiku tirdzniecības apkarošanā. ATBALSTA samērīgus un efektīvus drošības pasākumus, kuros ņemta vērā operatīvā realitāte un kuri ļauj izvairīties no nevajadzīga sloga. Ir svarīgi nodrošināt jaunus un uzlabotus instrumentus tiesībsardzības iestādēm un ciešāku sadarbību ar valstīm ārpus ES.
60. ATZINĪGI VĒRTĒ pastiprināto sadarbību ar trešām valstīm un starptautiskajiem partneriem, lai uzlabotu ostu drošību, tostarp iekšzemes ostās.

61. AICINA ES mērogā īstenot attiecīgos kibernetikas tiesību aktus un uzlabot sadarbību starp kompetentajām iestādēm. Tam jāietver savstarpēja datu apmaiņa starp attiecīgajām (drošības) iestādēm, jo īpaši informācijas apmaiņa starp policijas, muitas, ostu un jūrlietu iestādēm, lai uzlabotu organizētās noziedzības un citu iespējamu naidīgu aktoru novēršanu, atklāšanu un efektīvu apkarošanu ostās. ATZINĪGI VĒRTĒ paredzēto ES muitas datu centra izveidi datu vākšanai, apstrādei un apmaiņai ar muitas dienestiem un starp tiem, kā arī esošo Eiropas Jūras vienloga sistēmas vidi (*EMSWe*), kas nodrošina kravu riska uzlabotu pārvaldību.
62. ATZĪST ostu būtisko nozīmi gan militārajā mobilitātē, gan noturībā, jo tās ir būtiski militārā karaspēka un ekipējuma pārvietošanas veicinātāji, vienlaikus kalpojot par būtisku civilo vārteju tirdzniecībai, energoapgādei un savienojamībai visā Eiropā.
63. UZSVER, ka visās turpmākajās iniciatīvās ostu aizsardzībai un drošībai, tostarp gaidāmajā militārās mobilitātes satvarā, ir rūpīgi jālīdzsvaro drošības un militārās prasības ar civilo un komerciālo darbību nepārtrauktību un vajadzības gadījumā jānodrošina prioritāra piekļuve ostu teritorijām. ATZĪST, ka ostām ir vajadzīga pietiekama kapacitāte un finanšu resursi, lai reaģētu uz ģeopolitiskiem satricinājumiem un “gadījumā, ja” situācijām.

V. SOCIĀLĀ KOHĒZIJA, PRASMES UN KVALITATĪVAS DARBVIETAS

64. ATZĪST ostu būtisko nozīmi Savienības ekonomikas attīstībā, noturībā, sociālajā un teritoriālajā kohēzijā. UZSVER, ka šajā ziņā liela nozīme ir mazām un vidējām ostām, tostarp ostām salās, attālos un tālākajos reģionos, mazapdzīvotos apgabalos, un ostām, kas ir stratēģiskās un loģistikas noturības pamatā.
65. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Eiropas Ostu stratēģija nepārprotami attiecas uz iekšzemes ostām. IZCEĻ iekšzemes ostu ieguldījumu Eiropas iekšējā pārrobežu loģistikā un piegādes ķēžu uzturēšanā. UZSVER, ka daudzas prasības (piemēram, attiecībā uz krasta elektroapgādi) galvenokārt ir pielāgotas jūras kuģniecībai un ka būtu bijis jāpievērš vēl lielāka uzmanība konkrētiem iekšzemes ostu tehniskajiem un ekonomiskajiem parametriem. PASVĪTRO, ka ir svarīgi nodrošināt iekšzemes ostu piekļuvi finansēšanas instrumentiem. AICINA pienācīgi pārstāvēt visas ostas plānotajā augsta līmeņa Jūrniecības industriju un ostu padomē.

66. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ES Ostu stratēģijā jūras ostas ir atzītas par galvenajām vārtejām ES preču importam un eksportam, tādējādi piešķirot augstu prioritāti Savienības globālajai savienojamībai un konkurētspējai.
  67. UZSVER, ka ir nepieciešami efektīvi darbaspēka pielāgošanās, pārkvalifikācijas un operatīvās apmācības pasākumi, lai nodrošinātu, ka tehnoloģiskās pārveides rezultātā tiek radītas kvalitatīvas darbvietas, tiek uzlabota darbaspēka drošība un nozare tiek padarīta pievilcīgāka sievietēm un jauniešiem.
  68. PASVĪTRO, cik svarīgi ir nodrošināt drošu darba vidi ostu darbiniekiem, jo īpaši ņemot vērā pieaugošos drošības riskus un ostu būtisko nozīmi militārajā mobilitātē, un AICINA regulāri rīkot apmācības un vingrinājumus.
-